

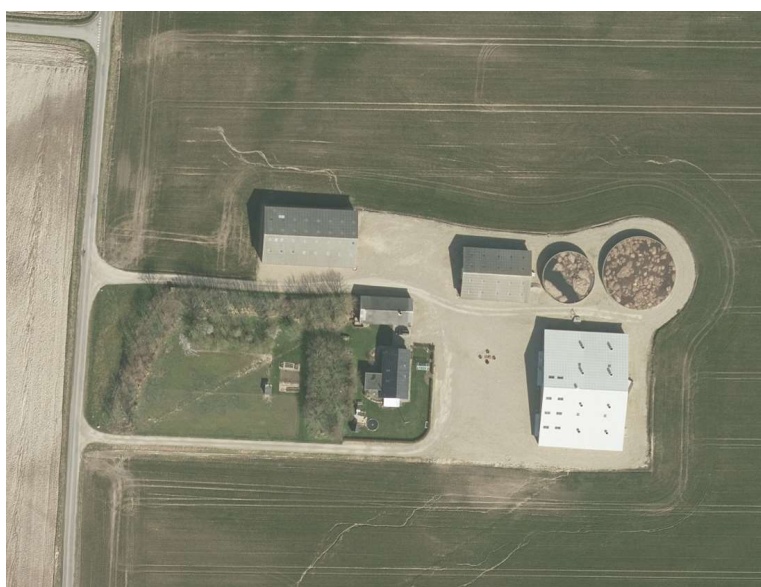
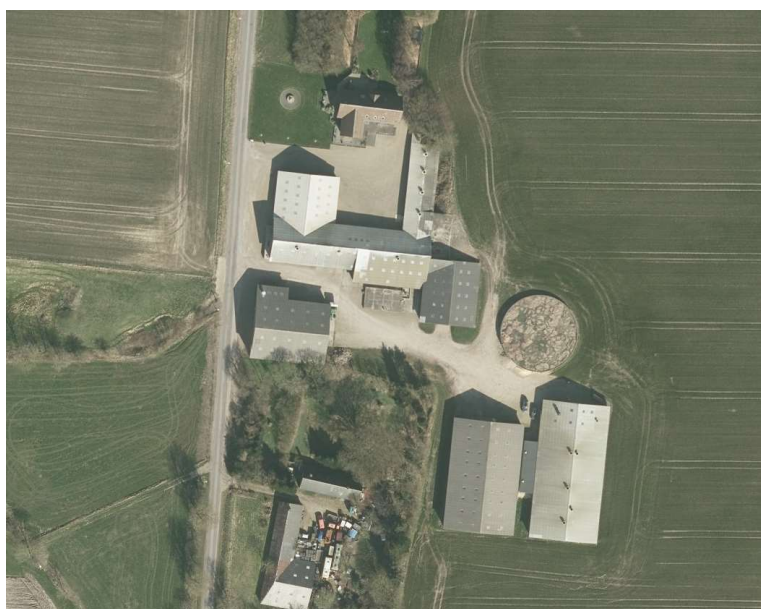

§ 16 a-miljøgodkendelse

af husdyrbruget

Krogsgård

Glomstrupvej 21 & 25, 7970 Redsted

18. juni 2020

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad.....	3
2	Resume	4
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
4	Vilkår	7
5	Begrundelse for vilkår	12
6	Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	15
7	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	35
8	Offentliggørelse.....	38
9	Klagevejledning.....	39
10	Bilag	40

1 Registreringsblad

Titel:	§ 16 a-miljøgodkendelse af husdyrbruget Krogsgård, Glomstrupvej 21 & 25, 7970 Redsted
Dato for ikrafttrædelse:	18. juni 2020
CVR-nr.:	34447608
CHR-nr.:	38944 (Glomstrupvej 21) 21743 (Glomstrupvej 25)
Ejendomsnr.:	7730102643
Ansøger:	Berit Højgaard Glomstrupvej 21 7970 Redsted Mobil: 21824421 E-mail: krogsgaard@karby.dk
Konsulent:	Gråkjær Landbrug A/S Hanne Hoffmann Fabersvej 15 7500 Holstebro CVR-nr.: 39601966 Tlf.nr.: 25196323 E-mail: hachr@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Morsø Kommune
Ansøgningskema:	216288
Version:	3

2 Resume

Morsø Kommune har den 24. januar 2020 modtaget en ansøgning om § 16 a-miljøgodkendelse på Glomstrupvej 21, 7970 Redsted.

Der søges om godkendelse til en opformeringsbesætning med søer, smågrise, polte og slagtesvin i et eksisterende produktionsareal på 1.397 m², samt i to nye tilbygninger til slagtesvin og smågrise, en ny mindre farestald og et ikke tidligere godkendt karantæneafsnit. De nye staldafsnit får et samlet produktionsareal på 1.224 m². Anlægget får samlet set et produktionsareal på 2.621 m², med en ammoniakemission på 3.533 kg NH₃-N pr. år.

Der anvendes et opbevaringslager bestående af tre gyllebeholdere uden fast overdækning, med et samlet areal på 1.359 m² og en ammoniakemission på 544 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 4.077 kg NH₃-N pr. år.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til husdyrbruget på Glomstrupvej 21, 7970 Redsted.

Godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹.

Der meddeles godkendelse til en opformeringsbesætning med søer, smågrise, polte og slagtesvin i et eksisterende produktionsareal på 1.397 m², samt i to nye tilbygninger til slagtesvin og smågrise, en ny mindre farestald og et ikke tidligere godkendt karantæneafsnit. De nye staldafsnit får et samlet produktionsareal på 1.224 m². Anlægget får samlet set et produktionsareal på 2.621 m², med en ammoniakemission på 3.533 kg NH₃-N pr. år.

Der meddeles desuden godkendelse til et opbevaringslager bestående af tre gyllebeholdere uden fast overdækning, med et samlet areal på 1.359 m² og en ammoniakemission på 544 kg NH₃-N pr. år.

Morsø Kommune meddeler hermed dispensation til afstandskravene til beboelse på samme ejendom.

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 4.077 kg NH₃-N pr. år.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² Bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de korrekte vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Konsulentens oplysninger og vurderinger fremgår af Afsnit 6.

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak er overholdt.

Morsø Kommune vurderer at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet til bolig på samme ejendom, da det drejer sig om at tage en bestående stald på Glomstrupvej 21 i brug igen som et produktionsareal. Ansøger bor selv på Glomstrupvej 21.

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Morsø Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering af dette fremgår af afsnit 7.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261 af 29. november 2019

Da der er tale om to bygningsæt på samme ejendom, har Morsø Kommune lavet en scenarieberegning for at vise, at lugtgenerne fra Glomstrupvej 21 isoleret set ville kunne overholdes ved Glomstrupvej 23. Scenarieberegningen viser, at lugtgeneafstanden er 0,2 meter højere end den gennemsnitlige afstand, hvorfor kravet også ville have været overholdt ved ansøgning blot på det nærmeste bygningsæt.

Retsvirkning

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter det er meddelt, jævnfør § 59 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Vilkårene er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug, dog undtagen vilkår der knytter sig til de nye tilbygninger på Glomstrupvej 25. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Forhold omkring for eksempel MRSA er ikke reguleret efter Husdyrbrugloven, og er derfor ikke nævnt eller behandlet i miljøgodkendelsen. Der henvises til Statens Seruminstitut for yderligere oplysninger.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af afsnit 9.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse.

Godkendelsen er omfattet af reglerne om revurdering efter Husdyrbrugloven. Kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er meldt, og herefter hvert 10. år.

Godkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser.

Hans-Jakob Sørensen
Sagsbehandler
Teknik og Miljø

Nykøbing Mors, den 18. juni 2020

4 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Kapitel 6 og www.husdyrgodkendelse.dk), med de ændringer der følger af vilkårene i denne godkendelse
- 3) Den nye tilbygning på Glomstrupvej 25 skal opføres i samme farve og materialer, samt med samme bredde, højde, benhøjde og taghældning som den eksisterende stald, der bygges til. Stalden må opføres med en længde op til cirka 33 meter

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Egenkontrol

- 4) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år. Driftsjournalen kan afløses af et miljøledelsessystem for hele bedriften, så længe nedenstående aktiviteter registreres
- 5) Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
 - Forbrug af el, olie og vand
 - Kvitteringer for afleveret affald, jf. Vilkår 23
 - Logbog for gyllekøling, jf. Vilkår 16

Energiforbrug

- 6) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi
- 7) Senest 6 måneder efter miljøgodkendelsen er blevet meddelt, skal der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der udarbejdes en rapport med redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed, og rapporten skal sendes til Morsø Kommune

Vandforbrug

- 8) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 9) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning på møddingspladser eller i andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ventilation	Miljøteknologi og reduktion	Produktionsareal (m ²)
1	Løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	91
2	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	210
3	Polte/gylte	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	33
4	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende	Mekanisk	-	166
5	Klimastald	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Søer og smågrise	Mekanisk	-	163
6	Polte/slagtesvin nr 25	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Slagtesvin	Mekanisk	Gyllekøling 12 % reduktion af ammoniak	734
7	Tilbygning polte nr 25	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Slagtesvin	Mekanisk	Gyllekøling 12 % reduktion af ammoniak	735
8	Tilbygning klima nr 25	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	Mekanisk	Gyllekøling 12 % reduktion af ammoniak	370
9	Karantænestald	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Slagtesvin	Mekanisk	-	55
10	Container farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende	Mekanisk	-	64
I alt						2.621 m²

Gødningsopbevaringsanlæg				
Nr.	Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (Reduktion i %)	Overfladeareal (m ²)
1	Glomstrupvej 21, 2.000 m ³	-	-	545
2	Glomstrupvej 25, 1.000 m ³	-	-	265
3	Glomstrupvej 25, 2.000 m ³	-	-	549
I alt				1.359 m²

- 10) I staldafsnittene 6, 7 og 8 skal der anvendes gyllekøling, der er forbundet med en varmepumpe. Gyllekølingen skal anvendes på et samlet areal i gyllekanalerne på 1.315 m²
- 11) Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig, årlig køleydelse på mindst 15,6 W/m², hvilket vil sige en samlet årlig køleydelse på mindst 179.702 kWh
- 12) Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Hvis der i stedet anvendes et anlæg med timetæller, skal det overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at Vilkår 11 er overholdt
- 13) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk
- 14) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift
- 15) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, samt kontrol af kølekredsens ydelse
- 16) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 1 uge. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

Lugt

- 17) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne godkendelse

Støj

- 18) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser.

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 19) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, medmindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 20) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Gødningshåndtering

- 21) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles
- 22) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.

Affald

- 23) Kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende

- 24) Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 25) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112
- 26) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn
- 27) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på husdyrbruget og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog

Husdyrbrugets ophør

- 28) Hvis husdyrbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på anlægget tømmes. Alle staldanlæg og foderopbevaringsanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning
- 29) Morsø Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg

5 Begrundelse for vilkår

Godkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Få at sikre at grundlaget for kommunens vurdering af projektets påvirkning på landskabelige forhold og anlæggets fremtræden fastholdes, stilles der vilkår til det nye byggeris udformning og dimensioner.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT. Ligesom der skal tages hensyn til teknikernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til landbrugssektorens økonomiske muligheder. For at sikre at BAT opnås og fastholdes, stilles vilkårene 4 - 8.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Der er stillet vilkår, der skal fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Morsø Kommunes godkendelse. Der er stillet de relevante vilkår i forhold til drift og vedligeholdelse af gyllekølingen.

Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Gødningshåndtering

På Glomstrupvej 21 og Glomstrupvej 25 er der i alt 3 gyllebeholdere, med en kapacitet på i alt 5.033 m³ og et overfladeareal på 1.359 m².

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde samt at spild skal opsamles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Opbevaringskapaciteten på anlægget er i dag af Morsø Kommune vurderet til cirka 16 måneder. Med udvidelsen forventes kapaciteten at blive mindre, men næppe væsentligt under ét år.

Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig udkørsel af husdyrgødning, at der er kapacitet nok, stilles der vilkår om, at dyrene ikke indsættes i staldene, før end at der er mindst 9 måneders kapacitet til rådighed, samt at der efterfølgende altid skal være 9 måneders opbevaringskapacitet.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr³, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpling af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateret, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

Husdyrbrugets ophør

Der er stillet to vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Husdyrbruget skal fortsat være opmærksom på de generelle regler om ophør for IE-husdyrbrug, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46.

³ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

6 Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Dette afsnit indeholder de oplysninger og vurderinger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen. Morsø Kommunes vurdering i Afsnit 3 er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og kommunens eget kendskab til de lokale forhold. Alle oplysninger til punkterne A1 – A5 fremgår af Afsnit 1 på side 3.

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Glomstrupvej 21 og 25, 7970 Redsted.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige, væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte medfører. Rapporten danner grundlaget for Kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Ansøgning og miljøkonsekvensrapport er udarbejdet af Miljøkonsulent Hanne Hoffmann, Gråkjær Landbrug A/S.

Ansøgningen

Nudriften bygger på § 12-afgørelsen fra 2016. Her blev der godkendt en ny poltestald. I 8-års driften er det den tidligere slagtesvinestald, som udgør driften på Glomstrupvej 25.

Der søges med denne ansøgning om at få udvidet anlægget på Glomstrupvej 25.

De eksisterende stalde er fysisk uændrede i ansøgt drift.

Der vil være mindre ændringer i anvendelsen, disse er beskrevet herunder:

- I klimastalden bliver der indrettet stier, så det bliver muligt at have diegivende søer. Det er endnu ikke besluttet hvor mange stier der er tale om, og derfor er hele stalden indtastet til flexgruppe i ansøgt drift, hvorved der beregnes på "worst case"
- Produktionsarealet i den nedslidte karantænestald på Glomstrupvej 21 reduceres til cirka 55 m². Det er endnu ikke bestemt hvor i stalden det tilbageværende produktionsareal bliver placeret
- Der vil ikke længere være kvæg på husdyrbruget
- Der vil fremover ikke være opstaldet dyr i udleveringen på Glomstrupvej 21

På Glomstrupvej 25 tilbygges der henholdsvis cirka 880 og cirka 450 m² slagtesvinestald og klimastald.

Der bliver samlet set et produktionsareal på 2.621 m².

Lugt

Afstandskrav til nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Øvrige gener

Det vurderes at der ikke vil være væsentlige støjgener i forbindelse med driften. Af støjkilder er der primært tale om ventilationsanlægget på stalden samt transport, idet øvrig foderhåndtering sker indendørs. Moderne ventilationsanlæg er meget støjsvage, og der forventes ikke væsentlige gener for de omkringboende.

Der ændres ikke i transportforhold. Transporter forekommer i forbindelse med afhentning af dyr, levering af fodermidler, gylle/gødning, eget korn og lignende.

Husdyrbrugets drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener uden for ejendommen.

Landskab

Det ansøgte vil ikke få nogen indvirkning på landskabet i området, fordi der er tale om en tilbygning til en eksisterende stald, og fordi den samlede bygningsmasse udefra ikke vil synes væsentligt anderledes end den nuværende.

Påvirkning af natur

Staldene ligger i et robust område, og der er over 1,5 km til nærmeste ammoniakfølsomme natura2000-område og til nærmeste kategori 2-naturområde. Der mere end 1.000 meter til nærmeste kategori 3-natur. Ser man på beregningen i forhold til 8-årsdriften, er merdepositionen til nærmeste kategori 3-områder 0,1 kg N/ha. Vejledningen lyder på at der ikke må tilføres mere end 1 kg N/ha.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1, 2 og 3 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på anlægget.

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på anlægget.

Det vurderes derfor at produktionen ikke påvirker naturen i en negativ retning.

Bedste tilgængelige teknik

Der er anvendes BAT inden for følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning, miljøteknologi.

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget er på i alt 4.076 kg N/år. BAT-emissionsniveauet er opfyldt.

Der er valgt delvis fast gulv i de stalde som er bygget senest. Herved mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen fra staldanlægget. Gyllekøling er etableret i stalden på Glomstrupvej 25, og vil også blive etableret i de nye stalde med en effekt på 12 % ammoniakreduktion.

Alternative teknologier

I forbindelse med ansøgningen er flere forskellige ammoniakreducerende teknologier blevet overvejet. Forsuring og luftrensning er blevet overvejet, men fordi varmen fra gyllekøling kan anvendes til opvarmning af stalde og stuehus, er denne løsning valgt som den mest miljøvenlige.

Alternative løsninger

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø, og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned.

Ophør

Ved husdyrbrugets ophør rengøres stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Affald og olierester vil blive afhændet til godkendt modtager. Eventuel nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en eventuel forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Der vil i forbindelse med et eventuelt ophør blive foretaget en vurdering af jordens og grundvandets forureningstilstand samt en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Såfremt risikovurderingen viser, at husdyrbruget kan udgøre en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, vil der samtidig blive indsendt et oplæg til foranstaltninger der sikrer, at en sådan risiko ikke bliver en realitet.

Konsekvenser for omkringboende, natur og miljø

Husdyrproduktionen på anlægget er vurderet i forhold til alle lovens fastsatte krav i forhold til afstandskrav og lugtgener, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transportere og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres. Derfor er det ikke at forvente, at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

Alt i alt vurderes det, at det ansøgte projekt ikke giver anledning til væsentlige gener for de omboende eller den omkringliggende natur.

Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af BAT er overholdt.

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførelsen af byggeriet.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m.

Der søges om følgende produktionsarealer på husdyrbruget:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbestald	118	Mekanisk ventilation	6 m	(#249669) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	91
Drægtighedsstald	221	Mekanisk ventilation	6 m	(#249671) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	210
Polte/gylte	46	Mekanisk ventilation	6 m	(#249682) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	33
Farestald	197	Mekanisk ventilation	6 m	(#249684) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	166
Klimastald	266	Mekanisk ventilation	6 m	(#249685) Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	163
Polte/slagtesvin nr 25	882	Mekanisk ventilation	6 m	(#249700) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	734
Tilbygning polte nr 25	879	Mekanisk ventilation	6 m	(#249701) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	735
Tilbygning klima nr 25	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#249728) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	370
Karantænestald	231	Mekanisk ventilation	6 m	(#252667) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	55
Container farestald	90	Mekanisk ventilation	6 m	(#266096) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	64
Sum						2621

Der søges om følgende arealer af opbevaringslagre til husdyrgødning på husdyrbruget:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
nr. 21 GB 2000 m3	Flydende				545
Nr 25 GB 1000 m3	Flydende				265
Nr 20 GB 2000 m3	Flydende				549

Placering af de enkelte anlæg kan ses på Bilag 2.

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme inden for året og mellem år.

En produktion af ovennævnte størrelse kan ved sygdomme, produktionsomlægninger som følge af ændrede kontraktvilkår eller lignende være afhængig af muligheden for tilpasninger.

Opbevaringen af husdyrgødning på husdyrbruget foregår i følgende beholdere:

	Glomstrupvej 21		Glomstrupvej 25	
	1		1	2
Volumen m ³	2.026		1.017	1.990
Etableringsår	1990		1986	1992
Beholderkontrol	2010		2010	2010
Overdækning	-		-	-

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholdere er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholdere, hvorved gyllebeholdere visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

Ændringerne i bygningsmassen er forklaret i det ikke-tekniske resumé.

På Glomstrupvej 25 tilbygges der henholdsvis cirka 880 og cirka 450 m² slagtesvinestald og klimastald. Tilbygningen opføres mod øst, i grålige søstenselementer med gråeternit tag. Bredden på stalden er cirka 41 meter, og der bygges cirka 33 meter. Højden til kip bliver 8,5 m, med en taghældning på 15 grader.

Der bliver samlet set et produktionsareal på 2.621 m².

Forhold til andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ansøger driver desuden husdyrbrug på Lilletoften 1, hvor der er smågrise og slagtesvin.

Beliggenhed og omgivelser

Husdyrbrugets bygningssæt ligger henholdsvis omkring 300 og 750 meter syd for Hvidbjerg, i et område der i Kommuneplan 2013 - 2025 er udpeget til landskabeligt vedligeholdelsesområde.

Her skal udviklingen, og deraf følgende forandringer som for eksempel nyt byggeri, tekniske anlæg og ændret arealanvendelse, indpasses i den eksisterende karakter, under hensyntagen til landskabets vedligeholdelsesmæssige tilstand og uforstyrrelighed. En hensigtsmæssig placering af husdyrbrug og udformning af byggeri og anlæg, er afgørende for såvel erhvervet som for omgivelserne.

Det vurderes at udvidelsen af Glomstrupvej 25 kan indpasses i den eksisterende landskabskarakter under hensyntagen til landskabets vedligeholdelsesmæssige tilstand. Da der bygges i samme stil, vil der ikke være store landskabsmæssige ændringer.

Anlægget ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer.

Anlægget er desuden placeret i kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er en cirka 3 km bred zone, som dækker alle Kommunens kystlandskaber. Kystlandskaberne skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, der ikke planlægningsmæssigt eller funktionelt er afhængigt af en kystnær beliggenhed. Kystlandskaberne opdeles i 4 områdetyper - strandzonen, beskyttelseszonen, planlægningszonen og kystbaglandet. Glomstrupvej 21 og 25 ligger i planlægningszonen, hvor der kan planlægges byggeri og større tekniske anlæg, der er afhængigt af en kystnær lokalisering eller nødvendigt for at udnytte allerede foretagne samfundsmæssige investeringer.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8. I nedenstående skemaer er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen, målt fra de nye staldafsnit.

I ansøgningen er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	Cirka 300	Øster Hvidbjerg	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Cirka 2.000	Thissinghuse	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	55	Glomstrupvej 23	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Kategori 1-natur	Cirka 1.200	Riggær mod vest-sydvest ved Løngård Bæk	10
Kategori 2-natur	Cirka 6.000	Overdrev mod nord ved Tæbring	10

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	31	Egen boring på Glomstrupvej 21	25
Fælles vandindvindingsanlæg	Cirka 2.100	Redsted Vandværk	50
Vandløb, dræn og søer over 100 m ²	53	Rørlagt vandløb langs Glomstrupvej	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	51	Glomstrupvej	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Ukendt	Ingen på ejendommen	25
Beboelse på samme ejendom	8	Boligen på Glomstrupvej 21	15
Naboskel	33	Matr. nr. 4a Ø. Hvidbjerg By, Hvidbjerg	30

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt, bortset fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom. Der ansøges derfor om dispensation for afstandskravet til beboelse på samme ejendom.

Det vurderes overordnet, at den ansøgte udvidelse ikke vil ændre på det visuelle indtryk af anlægget, og ikke vil skæmme landskabsoplevelsen hverken for forbi-passerende eller naboer.

Ammoniakemission

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3532,9	543,6	4076,5
Nudrift	2430,1	553,3	2983,4
8 års-drift	3182,5	553,3	3735,8

På grund af de nye stalde og det øgede dyrehold, stiger anlæggets ammoniakemission med cirka 18 % i ansøgt drift i forhold til nudrift, og cirka 40 % i forhold til 8-års driften.

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT-niveauet er overholdt, da der er lavet en scenarieberegning, der viser at BAT er overholdt selvom der ændres i effekten af gyllekølingsanlægget.

Scenarieberegningen er lavet da beregningen af BAT-kravet i husdyrgodkendelse.dk udelukkende sker ud fra oplysningerne om ansøgt drift. Når der for et staldafsnit er fastsat BAT-krav i en tidligere miljøgodkendelse, skal der vælges forudsætningen for BAT-beregning "Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse".

Herved beregner systemet som udgangspunkt BAT-kravet som for eksisterende staldafsnit. Effekten af miljøteknologi indtastet i ansøgt drift regnes dog for at være et krav fra den tidligere afgørelse, der ikke kan bruges til at opfylde BAT-kravet ved sagsbehandlingen af den aktuelle ansøgning. I denne ansøgning ønskes effekten øget fra 9,8 % til 12 % i den eksisterende slagtesvinestald. Herunder ses det beregnede BAT krav (scenarie).

Ansøgerscenarie (217351) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? 1			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3538	544	4081
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3548	544	4091
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-10
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Som det fremgår skal ammoniakemissionen under 4.081 kg N for at overholde BAT.

Skærmpoint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning ? 1			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3507	544	4051
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3533	544	4076
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-26
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Ammoniakdeposition til naturområder

Alle afskæringskriterier til kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt.

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrbrugloven, inden for en afstand af 1 km fra anlægget.

Ingen af §3-naturområderne har over 1 kg i merbelastning, da den højeste merbelastning er på 0,1 kg N/ha.

I forbindelse med denne ansøgning er der lavet beregninger til 5 naturområder, herunder 2 kategori 1-områder, 1 kategori 2-område og to kategori 3-naturområde. Beregningerne ses på næste side og den højeste merdeposition til et kategori 3-område er på 0,1 kg N. Til det ene kategori 1-område er der en totalbelastning på 0,1 kg N, hvilket ikke overskrider afskæringskriterierne.

Der er ingen udledning til andre naturområder i nærheden.

Det vurderes at der ved denne ansøgning ikke vil ske væsentlig øget belastning af naturområder. Denne vurdering er lavet ud fra beregningerne som ses nedenfor.

Nedenstående skærmpoint viser ammoniakdepositionen på det udvalgte naturområde:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4076,5** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **340,7** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **1093,1** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
NV Mose	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
SV Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
N Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
SØ overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
SV overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Bilag IV-arter

Bilag IV-arter vil typisk have leve- og ynglesteder i og i nærheden af de beskyttede naturområder. Hvis disse naturområder påvirkes og ændres i negativ retning, kan det derfor medvirke til forringede levevilkår for bilag IV-arterne. Der er ikke kendskab til specifikke artsfund i området omkring Glomstrupvej 21 og 25.

Idet der ikke er kendskab til artsfund i området, og fordi udvidelsen ikke medfører forringelse af beskyttede naturområder, vurderes det, at de bygningsmæssige ændringer, herunder den valgte placering af de nye anlæg, ikke vil have en negativ indvirkning på forekomsten af bilag IV-arter i området.

Lugtemission

Lugtbidrag til naboer og omkringboende

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Lugtgenekriterierne er overholdt til nabo, byzone, samlet bebyggelse. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Glomstrupvej 23	0	NY	192,8	191,8	361	Ja
 Glomstrupvej 23	0	NY	192,8	191,8	355,2	Ja
 Glomstrupvej 14A	0	NY	436,8	436,8	759,4	Ja
 Ø. Hvidbjerg By, Hvidbjerg	1	NY	590,6	649,7	759,1	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 788 m

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, da lugtgenerafstande overholdes.

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på husdyrbruget, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt, og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Nærmeste nabo er placeret vest for bygningerne på Glomstrupvej 21. Naboer ligger cirka 55 meter fra nærmeste stald. Udvidelsen foretages på Glomstrupvej 21 og 25. Det vurderes dog ikke at udvidelsen vil give anledning til yderligere gener da beregningerne viser at genekriterier er overholdt.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid. Det vurderes at der tages de nødvendige forholdsregler for at begrænse lugtgenerne fra anlægget både ved staldene og ved udbringning.

På baggrund af ovenstående, og med udgangspunkt i beregningerne foretaget i ansøgningsystemet vurderes det, at lugtemissionen fra produktionsarealet på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på miljøet, på naboer om omkringboende og generelt på menneskers sundhed.

Emissioner og genepåvirkninger

Støj

På anlægget er der blandt andet støj fra staldventilation, tørring af korn i planlager, indlægning af korn og foderstoffer i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav med hensyn til støj. Det mekaniske ventilationsanlæg er automatisk styret og kører trinvis således det kører på fuld hastighed konstant, hvilket skaber den bedste ventilation for dyr og mennesker i stalden.

Ventilationssystemet vedligeholdes efter producentens anvisninger og rengøres efter behov, så virkning og effektivitet opretholdes.

Indblæsning/aftipning af korn i kornlager vil kun ske over få dage i løbet af høstperioden. Det vurderes, at der ikke vil være støjgener udenfor ejendommen.

Kompressor står i værkstedet og det vurderes, at der ikke vil være støjgener uden for ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Ansøger vil overholde alle generelle krav vedrørende støj, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne. I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt inden for normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Det vurderes at der på husdyrbruget tages højde for at mindske støjgenerne, og der derved er minimal risiko for at naboerne vil opleve støj af generende karakter.

Lys

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørsbelysning, da det vil være slukket om natten. Der er udendørsbelysning ved udleveringsramper og nogle af portene ved Glomstrupvej 21, men dette lys er ikke tændt om natten. På Glomstrupvej 25 er der opsat udendørslys ved udleveringsramper og indgangen til stalden, men dette lys vil ikke være tændt om natten. De fleste udendørslamper er manuelt styret, dog er dem ved indgange sensorstyret.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

Skadedyr

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv.

- Anlægget holdes orden og ryddeligt
- Gulve er fejlet
- Vegetation langs bygninger fjernes
- Huller/rørgennemføringer reparereres
- Døre/Porte holdes så vidt muligt lukkede
- Oplag af "diverse" sættes på paller, strøer

Fluegener

- Husdyrgødningen på anlægget er gylle
- Bekæmpelse af fluer foregår med rovfluer (biologisk bekæmpelse). Der laves grundig rengøring af stalde mellem hvert hold grise

Rottebekæmpelse

- Der er abonnement aftale vedr. rottebekæmpelse ved Mortalin

Det vurderes, at husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende da retningslinjerne fra AU Institut for Agroøkologi følges.

Støv

Husdyrbrugets drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener.

Der kan forekomme støv i forbindelse med:

- Transport på grusvej og pladser.
- Fyldning af siloer
- Ventilationsluft
- Foderfremstilling

Genebegrænsende foranstaltninger:

- Foder opbevares i tætte siloanlæg.

Med hensyn til støvgener fra gården, vurderes der ikke at være væsentlige problemer. Alt foder håndteres indendørs. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Transport

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise og polte, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af grise sker løbende hver uge. Det vurderes at der ikke vil være flere end 550 transporter om året.

Transporter:	Nudrift, anslået	Udvidelse, anslået
Levering af foder	52	52
Levering af korn, egen avl	50	50
Flytning af smågrise	30	30
Afhentning af dyr til levende brug og til slagt	52	52
Transporter med husdyrgødning – egen produktion	130	147
Transporter med husdyrgødning fra biogasanlæg og andre husdyrbrug	140	140
Afhentning af døde dyr	52	52
Afhentning af affald	12	12
Andet/diverse	15	15
I alt	533	550

Efter hvert hold rengøres stalde og et nyt hold startes op. Transporten med dyr er derfor løbende hen over årets.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal ar-

bejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring anlægget uden for de anførte tidspunkter.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid mellem kl. 6 og 18.

Arbejds kørsel til og fra produktionen sker ad Glomstrupvej, hvor der er godt udsyn.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring anlægget, vurderes det at transporterne ikke vil virke væsentligt generende i lokalområdet.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Beredskabsplan

På husdyrbruget er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Brand

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på anlægget, og desuden er der opsat røgdetektorer på loftet, der giver alarm til staldens øvrige alarmsystem. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Strømsvigt

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaften blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

Husdyrgødning

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Om-

lastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Olie og kemikalier

Dieseltanken på 4.000 liter er hævet over jorden og placeret i maskinhus, sammen med en 400 liter mobil tank til diesel. Der er en fyringsolie tank på 1.800 liter i staldbygningen på Glomstrupvej 21. Derudover er der to olietanke som er sløjfet i forbindelse med etablering af gyllekøling på Glomstrupvej 25. Tankene udskiftes i overensstemmelse med Olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Kemi opbevares i kemirum.

Affald og ressourcer

Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og belysning.

I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver omkring 110.000 til 130.000 kWh pr år.

Herudover benyttes der cirka 9.000 liter fyringsolie til opvarmning af staldanlægget på Glomstrupvej 21.

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt energi på grund af modstand fra støv og skidt. Ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Overbrusning bruges til køling af grisene i de varmeste måneder af året og ned sætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation. Gyllepumperne kører på timer, og under opsyn, så de ikke kører unødigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr med videre er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Det vurderes at energiforbruget er passende for en produktion af den ansøgte størrelse. Det vurderes ligeledes at energiforbruget søges minimeret så vidt muligt.

Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild for eksempel drikkesystemer.

Der er måler på vandpumpen og forbruget overvåges. Opstår der lækage på en vandledning vil det derfor blive opdaget og udbedret med det samme.

Det årlige vandforbrug på de to bygningsæt er målt til cirka 3.800 m³

Det er vurderet, at der er fokus på at holde vandforbruget på et minimum.

Spildevand

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Vand fra befæstet areal ved rampen og vaskepladsen løber til gyllebeholder. Tagvand løber til åben grøft hvor det nedsives.

Sanitært spildevand afledes offentlig kloak.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold, og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container fra Fredsø og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Jern og metal afhændes til produkthandler, og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder via Uniskrap

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads. Eventuelle pesticidrester afhændes til kommunal genbrugsplads.

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset efter gældende regler.

Ansøger efterlever til enhver tid reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og håndterer og bortskaffer affald i overensstemmelse med Kommunens regulativer.

Med baggrund i ovenstående beskrivelse er det vurderet at affald håndteres på en forsvarlig måde med bortskaffelse til godkendte modtagere.

Valg af BAT til ammoniakreduktion

For at overholde kravet til BAT er der etableret gyllekøling i slagtesvine- og smågrisestalden.

Alle stalde på begge bygningsæt er etableret med delvist fast gulv.

Det er vurderet at BAT på ammoniak overholdes på baggrund af beregninger foretaget i forbindelse med denne ansøgning.

BAT – Bedste tilgængelige teknik

Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT med hensyn til management: Træning og uddannelse af medarbejdere, samt registrering af vand-, energi- og foderforbrug.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder. Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof. Produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene. Der er tilknyttet fagkonsulenter til husdyrbruget, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder blandt andet optimering af fodersammensætningen.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstande giver færrest muligt driftstimer. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Antallet af indgående og udgående dyr, herunder faringer og dødsfald, hvor dette er relevant
- Foderforbrug
- Gødningsproduktion

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressource-spild eller uhygiejniske forhold. Staldene rengøres efter hvert hold. Stalden iblodsættes og nedvaskes med højtryksvasker. Det vurderes at den hyppige rengøring sikre en godhygiejne på anlægget.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Fodring

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På husdyrbruget benyttes der fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes at BAT for foder er opfyldt på husdyrbruget.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Det vurderes at med ovenstående foderstrategi opnås der en optimal fodring.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

- Gyllen opbevares i beholder med flydelag
- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på bedriften, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgørde.
- Gyllen opbevares i stabile beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

- Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på husdyrbrugget.

Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det vurderes dog, at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor emissionen kun vil påvirke lokalområdet, og ingen emission fra anlægget vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det vurderes derfor, at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

7 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, er et rigkær/tidvis våd eng, som ligger cirka 1,2 km sydvest for anlægget, regnet fra staldene på Glomstrupvej 25.

Arealet, som er registreret som kategori 1-natur, og som ligger i Natura 2000-området H28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø", er i forbindelse med NOVANA-overvågningen i 2017 kortlagt som en mosaik af naturtypen "rigkær" (7230, 50 %) og "tidvis våd eng" (6410, 50 %). Arealets størrelse er 0,63 ha.

Ved besigtigelsen er rigkæret/ tidvis våd eng kategoriseret som værende et areal med naturlig hydrologi og fri dynamik, men uden pleje, hvilket medfører en højere urte- og græsvegetation. En mindre andel (10 - 25 %) er påvirket af gødskning af naboarealer.

Arealet har et højt artsindeks på 0,83 for rigkær. I alt er der registreret 39 arter, hvoraf 16 er en-stjernede positivarter, og 3 er to-stjernede positivarter. Stjernearterne er alm. brunelle, djævelsbid, kærdueurt, mange-blomstret frytle, gøgeurt, engkabbeleje, kragefod, sumpkællingetand, smalbladet kæruld, leverurt, glanskapslet siv, kærnsnerre, hirsestar, kærtrehage, trævlekroner og vandnavle, som alle indikerer, at arealet er næringsfattigt og med lang kontinuitet. Stedvis vokser der dog problemarter alm. kvik, ager- og horsetidsel, hvilket skyldes en randpåvirkning fra de dyrkede arealer.

Overordnet vurderes naturtilstanden til at være god, og med en intakt fugtighedsflora. Middelværdien for det atmosfæriske depositionstal over en 5-årig periode er 13,7 kg N/ha/år, hvilket ligger under tålegrænsen på 15 – 30 kg NH₃-N/ha/år for naturtypen rigkær (7230). Morsø Kommune vurderer, at en merdeposition på 0,1 kg NH₃-N/ha/år ikke vil påvirke rigkæret/tidvis våd eng.

Området vurderes dermed ikke at blive negativt påvirket af miljøgodkendelsen på Glomstrupvej 21 og 25.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev som ligger cirka 5,7 km nord for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser at der hverken er en totaldeposition eller merdeposition fra husdyrbruget. Der er tale om et 5,1 ha stort, meget smalt overdrev, som ligger lige øst for Tæbring. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 25 kg NH₃-N/ha/år. Baggrundsbelastningen er senest i 2017 opgjort til knapt 11 kg NH₃-N/ha/år, regnet som et gennemsnit over de tre foregående år. Da udvidelsen af husdyrbruget ikke medfører en totaldeposition højere end 0 NH₃-N/ha/år, vurderes udvidelsen ikke at kunne medføre tilstandsændringer i naturområdet.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, der ligger cirka 830 meter vest-sydvest for anlægget, regnet fra staldene på Glomstrupvej 25. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2.

Det er heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Mosen har en arealstørrelse på 14.360 m². Morsø Kommune har besigtiget arealet den 29. april 2020 med henblik på en kortlægning af naturtypen på baggrund af en registrering af flora.

Mosen er af undertypen overgangsrigkær på østsiden af vandløbet. Dette areal er under begyndende tilgroning med rødæl på grund af de fugtige forhold, som begrænser muligheden for afgræsning af de mest våde partier. Der er spredte artsrige kratpartier, positive strukturer såsom trykvandspåvirket bund og tuedannelse. Fugtigbundsplanter er udbredte, selvom der er en mindre afvanding på grund af det vedligeholdte vandløb.

Ud over partierne med rødæl og gråpil er der registreret 25 arter, hvoraf 11 stjernearter. Stjernearterne er skovangelik, kærdueurt, engkarse, engkabelleje, kragfod, sump-kællingetand, kærpadderok, kærranunkel, kærsvovlrod, kærtidsel og vandkarse. Andre arter er lysesiv (dominerende), knopsiv, bidende ranunkel, vand-pileurt, vand-mynte, sideskærm, kattehale, høj sødgræs, rørgræs, kærmælkebøtte, toradet star, sværtevæld, stor nælde og tusindfryd. Overgangsrigkæret er moderat påvirket af eutrofiering fra de tilstødende dyrkede arealer.

Vest for vandløbet er det sydlige delområde groet til, og fremstår i dag som elle-sump med partier af gråpil. Bundvegetation består af især tagrør, rørgræs og høj sødgræs. Af urterne er der registreret stor nælde, engkabelleje og kærbregne. Det nordvestlige delområde af mosen er omlagt med kulturgræs, og består i dag af især eng-rævehale. Området vest for vandløbet er kraftig påvirket af gødskning.

Naturtilstanden øst for vandløbet vurderes til at være moderat på grund af tilgroning og moderat eutrofiering fra de tilstødende arealer. Naturtilstanden vest for vandløbet vurderes til at være ringe på grund af omlægning, tilgroning og næringsstofpåvirkning. Middelværdien for det atmosfæriske depositionstal over en 5-årig periode er 13,7 kg NH₃-N/ha/år, hvilket ligger under tålegrensen på 15 – 30 kg N/ha/år for naturtypen rigkær. Morsø Kommune vurderer, at en merdeposition på 0,1 kg NH₃-N/ha/år ikke vil påvirke mosen væsentligt.

Øvrige naturområder i nærheden af anlægget vurderes ikke at være ammoniakfølsomme, selvom de modtager en merdeposition fra projektet, der væsentligt overstiger 1 kg NH₃-N/ha/år.

Ammoniakdepositionen fra Glomstrupvej 21 og 25 vurderes ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger godt 1.000 meter vest-sydvest for anlægget, og er EU fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme og Habitatområde nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod området tilstand fremgår af Bilag 3.

Ammoniakemissionen fra Glomstrupvej 21 og 25 giver anledning til en ammoniakdeposition på 0,1 kg NH₃-N/ha/år i Natura 2000-området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

Der er ikke registreret Bilag IV-arter i nærheden af anlægget. Anlægget ligger inden for udbredelsesområdet for markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, odder, birkemus, og flere flagermusarter.

Det er sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander og spidssnudet frø i nogle af vandhullerne i agerlandet omkring anlægget. Det vurderes ikke at emissionen fra anlægget kan påvirke disse vandhuller og dermed de arter der lever deri, negativt. Samtidig vurderer Morsø Kommune, at opførelsen af en ny tilbygning på stedet ikke vil påvirke vandhullerne hverken direkte eller indirekte.

Markfirben er afhængig af lysåbne uforstyrrede arealer, gerne sydvendte overdrevsskrænter. Udvidelse af husdyrproduktionen vurderes ikke at kunne udgøre nogen potentiel risiko for udbredelsen af markfirben.

Nyere undersøgelser viser registreringer af 7 arter af flagermus på Mors, og det vurderes sandsynligt, at flere af dem også kan fouragere eller opholde sig i umiddelbar nærhed af anlægget. Husdyrproduktion vurderes dog ikke at indebære en negativ påvirkning af flagermusenes udbredelse og levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

8 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 788 meter i 30 dage. Der er indkommet en enkelt, positiv, bemærkning i høringsperioden.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Krogsgård Opformering, Glomstrupvej 21, 7970 Redsted
- Hanne Hoffmann, Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 18. juni 2020.

9 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 16. juli 2020**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes afgørelsen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

10 Bilag

Bilag 1: BAT-niveau

Bilag 2: Situationsplan og produktionsarealer

Bilag 3: Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Bilag 1 - BAT-niveau

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3507	544	4051
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3533	544	4076
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-26
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? i					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	3507				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ? i		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Slagtesvin	790	Arealet er lig med eller under 1300 m ² . BAT kravet er fastlagt til 1,62 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Smågrise	370	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, diegivende	64	Arealet er lig med eller under 1200 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,59 kg NH ₃ -N / (m ² · år)

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c	
Løbestald	Søer, gølle og drægtige. Individual opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30	
Drægtighedsstald	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20	
Polte/gylte	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20	
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66	
Klimastald	Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,40	
Polte/slagtesvin nr 25	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90	
Tilbygning polte nr 25	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90	
Tilbygning klima nr 25	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56	
Karantænestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90	
Container farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,59	0,66	

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? i								
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))						
Rediger (#249669) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	91	1,30	1	118				
Rediger (#249671) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	210	1,20	1	252				
Rediger (#249682) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	33	1,20	1	40				
Rediger (#249684) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166	0,66	1	110				
Rediger (#249685) Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	163	1,40	1	228				
Rediger (#249700) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	734	1,67	1	1227				
Rediger (#249701) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	735	1,62	1	1191				
Rediger (#249728) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	370	0,58	1	215				
Rediger (#252667) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	55	1,62	1	89				
Rediger (#266096) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	64	0,59	1	38				

Udklip fra scenarieberegning:

Ansøgerscenarie (217351) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3538	544	4081
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3548	544	4091
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-10
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? i					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	3538				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ? i		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Slagtesvin	790	Arealet er lig med eller under 1300 m ² . BAT kravet er fastlagt til 1,62 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Smågrise	370	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, diegivende	64	Arealet er lig med eller under 1200 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,59 kg NH ₃ -N / (m ² · år)

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? ⓘ

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Polte/gylte	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Klimastald	Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,40
Polte/slagtesvin nr 25	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Tilbygning polte nr 25	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
Tilbygning klima nr 25	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
Karantænestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
Container farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,59	0,66

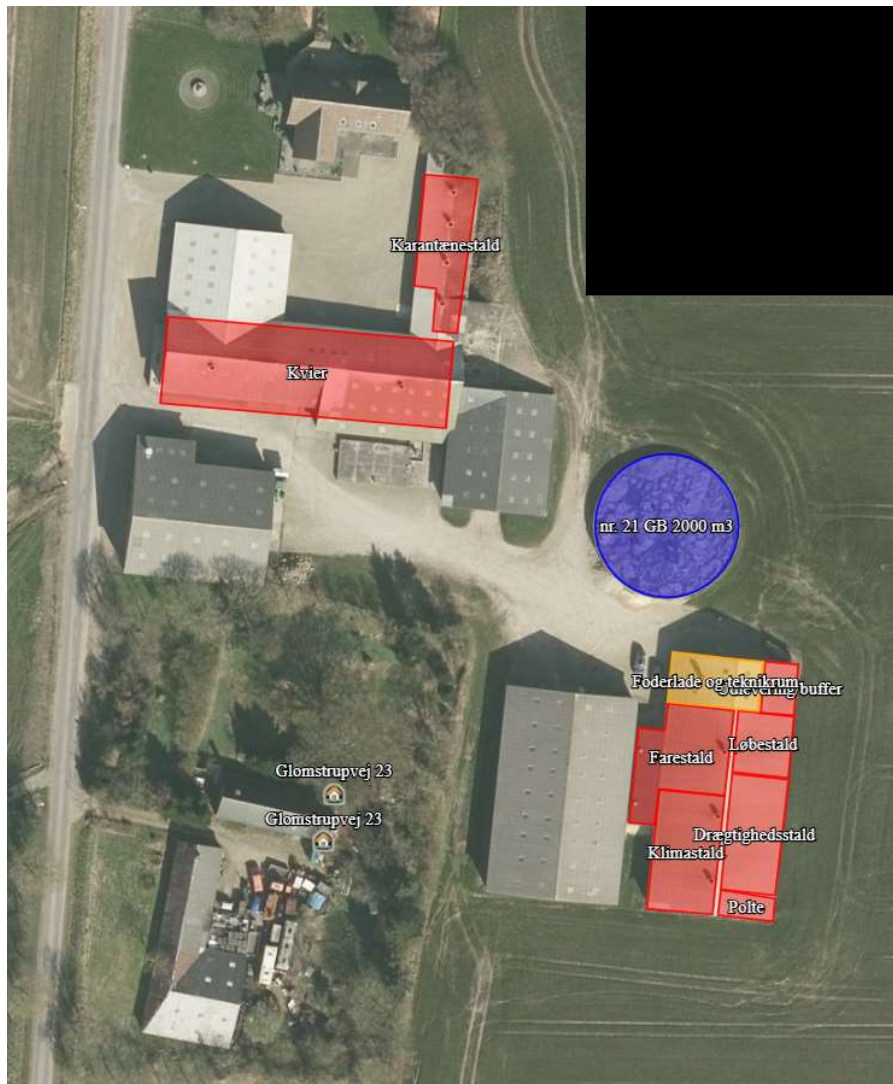
Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? ⓘ

Rediger	Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
		Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))						
Rediger	(#266121) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	91	1,30	1	118				
Rediger	(#266124) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	210	1,20	1	252				
Rediger	(#266127) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	33	1,20	1	40				
Rediger	(#266130) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	166	0,66	1	110				
Rediger	(#266133) Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	163	1,40	1	228				
Rediger	(#266136) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	734	1,71	1	1258				
Rediger	(#266138) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	735	1,62	1	1191				
Rediger	(#266139) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	370	0,58	1	215				
Rediger	(#266146) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	55	1,62	1	89				
Rediger	(#266149) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	64	0,59	1	38				

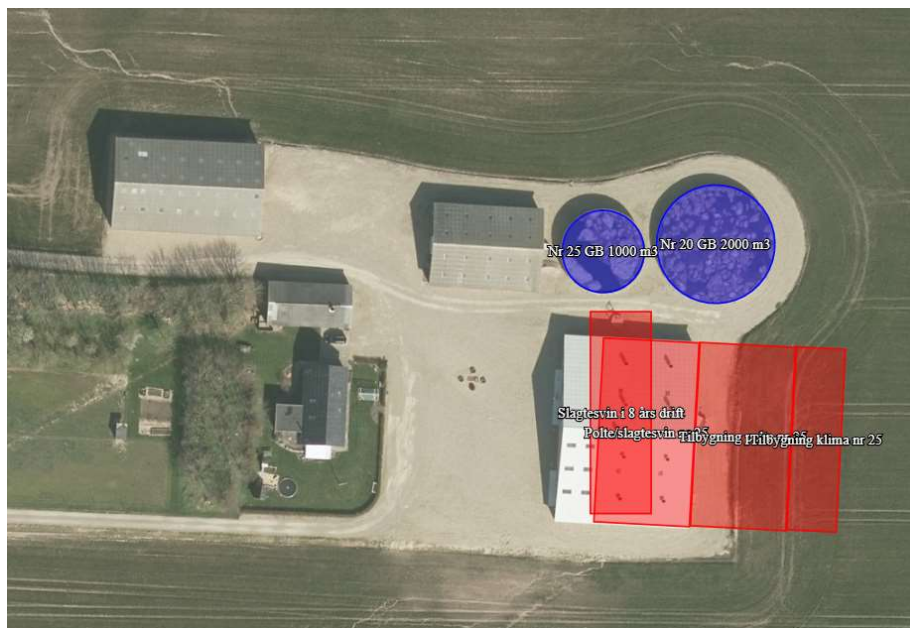
Bilag 2 – Situationsplan og produktionsarealer

Glomstrupvej 21

Glomstrupvej 25

Produktionsarealer:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbestald	118	Mekanisk ventilation	6 m	(#249669) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	91
Drægtighedsstald	221	Mekanisk ventilation	6 m	(#249671) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	210
Polte/gylte	46	Mekanisk ventilation	6 m	(#249682) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	33
Farestald	197	Mekanisk ventilation	6 m	(#249684) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	166
Klimastald	266	Mekanisk ventilation	6 m	(#249685) Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	163
Polte/slagtesvin nr 25	882	Mekanisk ventilation	6 m	(#249700) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	734
Tilbygning polte nr 25	879	Mekanisk ventilation	6 m	(#249701) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	735
Tilbygning klima nr 25	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#249728) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	370
Karantænestald	231	Mekanisk ventilation	6 m	(#252667) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	55
Container farestald	90	Mekanisk ventilation	6 m	(#266096) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	64
Sum						2621

Bilag 3 – Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. Basisanalyse:

Arter

1103 Stavsild
1166 Stor vandsalamander
1355 Odder
1365 Spættet sæl
1393 Blank seglmos

Naturtyper

1110 Sandbanke
1140 Vadeflade
1150 Lagune
1160 Bugt
1170 Rev
1210 Strandvold med enårige planter
1220 Strandvold med flerårig planter
1310 Enårig strandengsvegetation
1330 Strandenge
2110 Forklit
2120 Hvid klit
2130 Grå/grøn klit
2140 Klithede
2160 Havtornklit
2170 Grårisklit
2190 Klitlavning
3150 Næringsrig sø
3260 Vandløb
4030 Tør hede
6210 Kalkoverdrev
6230 Surt overdrev
6410 Tidvis våd eng
7140 Hængesæk
7220 Kildevæld
7230 Riggær

Fugle (her nævnes kun arterne i Fuglebeskyttelsesområde F27)

Klyde
Havterne
Lysbuget knortegås
Toppet skallesluger
Hvinand
Hjejle

Områdebeskrivelse

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter Alm. Ryle og Brushane. I alt har området et areal på 33.165 ha, hvoraf de 84% er hav.

Vigtigste naturværdier

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for Lysbuget Knorregås. Den store nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit område for specielt Spids-, Krik- og Pibeænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. Klyder og Hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter for Split-, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Trusler mod områdets naturværdier

Tilgroning. Mange af naturtypeforekomsterne er under tilgroning, især rigkær og kildevæld, især pga. manglende eller uhensigtsmæssig græsning.

Hydrologi. Inddigning og kunstig afvanding med grøfter, dræn eller pumper har negativ effekt på især de kystnære naturtyper.

Landbrug. Afdrift af næringsstoffer og pesticider fra landbrugsarealer udgør en negativ randpåvirkning på flere naturtyper. Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

Invasive arter. Næsten alle de kortlagt naturtyper er påvirket af forekomst af invasive arter, især rynket rose og nåletræer.